

Svampestrategier ved forskellige prisniveauer

Alt andet lige medfører en højere afgrødepris, at der skal anvendes en højere indsats af svampe- midler. Det er dog altid nødvendigt at vurdere smittetrykket. I 2008 var det i hvede selv ved høje kornpriser oftest ikke rentabelt at sprøjte mod svampe.

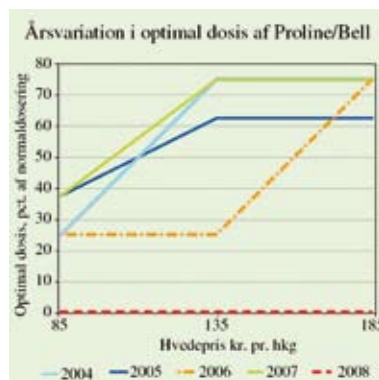

Landskonsulent Ghita Cordsen Nielsen
 Dansk Landbrugsrådgivning
 Landscentret Planteproduktion
 gcn@landscentret.dk

Den usædvanlig tørre sommer hæmmede angrebene af Septoria (hvedegråplet) i hvede, og de opnåede merudbytter for svampe- sprøjtning i 2008 var de laveste i over 30 år. I de fleste hvedefor- søg har svampebekæmpelse så- ledes ikke været rentabel i 2008. Akssprøjtningen er hovedsage- ligt rettet mod Septoria, som er den vigtigste svampesygdom i hvede. De senere års forsøg har vist, at Bell, Bell+Comet og Proline er de midler, der skal anvendes ved aksbeskyttelsen. Deles aksbeskyttelsen, kan Ru- bric/Opus/Maredo også anvendes en enkelt gang. Rubric har klarer sig lidt bedre end Opus og Maredo. Forskellene på net- tomerudbytterne imellem alle de nævnte midler er dog relativt små, og de aktuelle priser, som landmanden skal betale for mid- lerne, skal derfor sammenlignes med de priser, der er anvendt i Oversigt over Landsforsøgene 2008.

I figur 1 ses den optimale do- sis af Bell og Proline ved aksbe- skyttelsen ved forskellige hve-

depriser. Normaldoseringen for Bell er 1,5 l/ha og for Proline 0,8 l/ha.

Figur 1. Dosis af Bell og Proline ved aksbe- skyttelsen, som har resulteret i det højeste nettomerudbytte i de enkelte år i gennems- nit af forsøgene ved forskellige hvedepriser. I alt 32 forsøg med Proline og 25 forsøg med Bell.

Det fremgår, at den optimale indsats ved aksbeskyttelsen er (laveste mængde i mindst mod- tagelige sorter):

- Kornpris 85 kr./hkg: 25 til 50% normaldosering
- Kornpris 135 kr./hkg: 50 til 75% normaldosering
- Kornpris 185 kr./hkg: 75% normaldosering.

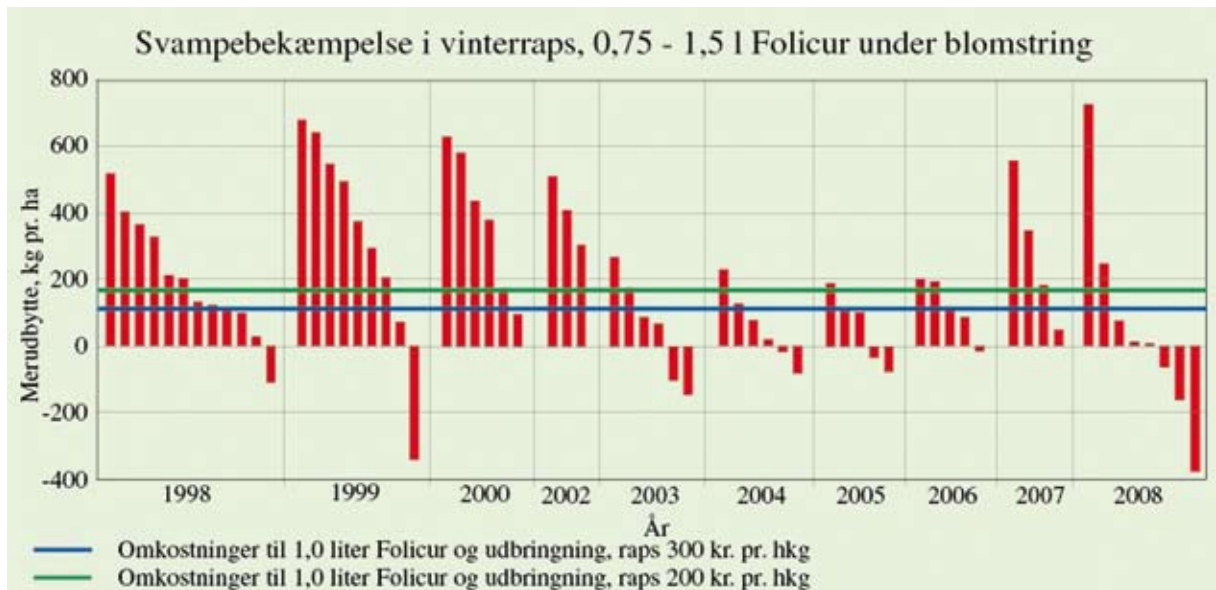
Aksbeskyttelsen er i forsøgene givet på en gang men deles aks- beskyttelsen, er det den samlede dosis, der er tale om.

Det fremgår, at en højere af- grødepris alt andet lige medfø- rer, at der skal anvendes en høje- re indsats af svampemidler. Det er dog fortsat nødvendigt at vur- dere smittetrykket. I 2008 var det i hvede selv ved høje korn- priser oftest ikke rentabelt at svampesprøjte.

Når svampesprøjtning skal udføres i vækstsæsonen, kan man ofte kun vurdere afgrøde- prisen med relativ stor usikker- hed.

Kommer der nye svampe- midler i korn til den kom- mende sæson?

Af svampemidler med nye ak- tivstoffer til den kommende sæ- son forventer firmaerne kun Fle- xity (metrafenon, normaldosering 0,5 l/ha) godkendt. Midlet vir- ker kun mod meldug og vil blive anvendt til meldugbekæmpelse i hvede. Midlet Ceando forventes ligeledes godkendt. Normaldo-

Figur 2. Opnåede bruttomerudbytter for svampebekæmpelse i vinterraps med 0,75 -1,5 l/ha Folicur i fuld blomstring i 64 landsforsøg i 1998-2008.

seringen på 1,5 l/ha indeholder 1,0 l/ha Opus + 0,5 l/ha Flexity.

Siden sidste sæson er der godkendt følgende midler, som indeholder aktivstoffer, der allerede er godkendt eller har været godkendt: Riza (indeholder det samme som Folicur) og Opus Xtra (1 l indeholder 1,0 l Opus+kresoxim-methyl (ældre strobilurin)).

Svampebekæmpelse i vinterraps

I vinterraps er der i årets forsøg opnået urentable merudbytter eller små nettomerudbytter for svampebekæmpelse under blomstring. Blandingen 0,35 l/ha Amistar+ 0,35 l/ha Folicur har klaret sig bedst, men der er kun små forskelle på denne blanding og Cantus henholdsvis Folicur. Orius og Riza indeholder samme aktivstof som Folicur og kan også anvendes.

I perioden 1998-2008 er der udført 64 landsforsøg med sprøjtning med Folicur under

blomstring. I figur 2 ses de opnåede bruttomerudbytter i de 64 forsøg. Det gennemsnitlige bruttomerudbytte for sprøjtning har været 186 kg/ha. Ved en rapspris på 300 kr./hkg har knap 60% af forsøgene været rentable, mens knap 50% af forsøgene har været rentable ved en rapspris på 200 kr./hkg. Køreskaden er ikke inddraget i forsøgene. I gennemsnit af 9 Landsforsøg i 1989-1992 var køreskaden med en 24 m bred sprøjte 2% af udbyttet (udbyttene ca. 40 hkg/ha i forsøgene). I 8 nyere tyske forsøg fra 2006-2007 var køreskaden kun 0,6% af udbyttet, hvilket ved et udbyttene på 40 hkg/ha svarer til 24 kg frø pr. ha.

Der eksisterer i dag ikke noget godt hjælpemiddel til at afgøre i hvilke marker og år, der er behov for en bekæmpelse under blomstring. Sprøjtningen må derfor i et vist omfang betragtes som en forsikringsprøjtning. Risikoen for svampeangreb er

størst i år med hyppig nedbør lige før, under og lige efter blomstring. Hyppig rapsdyrkning og en lang blomstringsperiode fremmer knoldbægersvamp. Skulpesvamp er i modsætning til knoldbægersvamp ikke nogen sædskiftesygdom. Skulpesvamp trives bedst i fugtigt og varmt vejr. Svampen bekæmpes bedst efter blomstring, men da knoldbægersvamp og gråskimmel bedst bekæmpes under blomstring, og der på dette tidspunkt også opnås relativ god effekt på skulpesvamp, anbefales eventuelt svampebekæmpelse i fuld blomstring ved begyndende fald af de gule kronblade. ■